

Saipio

9.12.2002

1 (7)

KUNNALLISEN YLEISEN VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN 2003–2004 SOVELTAMISOHJEET

1 PALKANTARKISTUKSET

Palkkoja tarkistetaan siten kuin allekirjoituspöytäkirjasta käy ilmi (todettu myös liitteessä 1).

Palkkausluvun 5 §:ssä tarkoitetun työnantajan edustajan palkkaa korotetaan yleiskorotuksilla, ellei palkan tarkistamisesta ole toisin päätetty.

Yleiskorotus tulee myös kokonaispalkkaan, jota maksetaan työntekijälle työsopimuksen tai viranhaltijalle paikallisen virkaehtosopimuksen perusteella, jollei työsopimuksella/paikallisella virkaehtosopimuksella ole toisin sovittu.

Vuoden 2003 palkankorotukset tulevat voimaan 1.3.2003 lukien, jollei erikseen toisin todeta. Poikkeuksia ovat tulopoliittisesta sopimuksesta aiheutuva pääluottamusmiehen vähimmäiskorvaus, 48 euroa/kk, joka tulee voimaan 1.2.2003 lukien, sekä 1.12.2003 lukien käytettävä toinen paikallinen järjestelyvaraerä.

Erinäiset lisät

KVTES:n II luvun 10 §:ssä tarkoitettua henkilökohtaista lisää korotetaan 2,0 %:n yleiskorotuksella. Euromääräisistä lisistä jäävät ennalleen mm. määrävuosilisä, kielilisiä, syrjäseutulisiä, kokouspalkkiot, luentopalkkiot ja teattereiden rasiselisiä. Määrävuosilisä maksetaan entisen suuruisena niin kauan kuin ao. henkilön palvelussuhde jatkuu keskeytymättä samaan työnantajaan, jolleivät työaikamuutokset muuta lisän suuruutta. Uusia määrävuosilisiä ei myönnetä (määrävuosilisiä koskeva pöytäkirjamerkintä palkkausluvun 8 §:ssä).

Prosentuaaliset lisät, joiden laskentaperusteena on peruspalkka, korottuvat peruspalkankorotuksen seurauksena. Tällaisia ovat mm. kokemuslisät ja työaikakorvaukset.

Palkkahinnoittelun tarkistaminen

KVTES:n palkkahinnoittelujen muutoksiin on käytetty lähes 0,5 % palkkasummasta, mikä vastaa suunnilleen tasa-arvoerää. Rakennemuutoksia on tehty lähinnä liitteissä 4 (sosiaalihuollon henkilöstö) ja 5 (ruokapalveluhenkilöstö). Muutoin kyse on enemmänkin tasokorotuksista, jotka koskevat lähes kaikkia hinnoittelukohtia. Ylimääräiset korotukset koskevat enemmän tai vähemmän noin 40 % KVTES:n piiriin kuuluvasta henkilöstöstä. Palkkahinnoitteluista on poistettu ylärajat ja määritetty jokaiselle palkkaryhmälle vähimmäisperuspalkka 1.3.2003 lukien.

Palkkauksen perusteena olevat koulutusvaatimukset on uudistettu vastaamaan uusia koulutusrakenteita. Näin ollen esim. opistoasteinen tutkinto on yleensä korvattu ilmaisulla ”ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi

Saipio

9.12.2002

opistoasteinen tutkinto". Muutos on luonteeltaan tekninen. Korkeakoulututkinnolla tarkoitetaan ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa taikka ammattikorkeakoulututkintoa.

Palkkahinnoittelusta on poistettu mm. kunnan johdon ja hallinnon palkkar ryhmä I (mm. hallintojohtajat, kunnankamreerit, sivistystoimenjohtajat sekä sosiaali- ja terveysjohtajat), tietoteknisen alan johto, johtavat hoitajat ja johtavat ylihoitajat, johtavat psykologit ja johtavat puheterapeutit.

Sosiaalihuollon henkilöstö (liite 4)

Sosiaalihuollon ammatillista henkilöstöä koskevassa liitteessä 4 on tehty rakenteellisia muutoksia. Esim. eri hinnoittelukohtissa oleva viriketoiminta on yhdistetty sosiaalihuollon hinnoittelukohtiin.

Sosiaalihuollon yksiköiden johtotehtävät ja esimiestehtävät on yhdistetty samaan hinnoittelukohtaan (alue- ja palveluyksiköiden johto- ja esimiestehtävät). Hinnoittelukohta jakaantuu kahteen eri tasoon viranhaltijalta/työntekijältä edellytetyn koulutuksen perusteella, ylempi korkeakoulututkinto tai muu korkeakoulututkinto.

Lähinnä nykyisestä asiantuntijatehtäviä koskevasta hinnoittelukohtasta on muodostettu sosiaalityön asiantuntijatehtävät. Hinnoittelukohta jakaantuu kahteen tasoon viranhaltijalta edellytetyn koulutuksen mukaan, ylempi tai muu korkeakoulututkinto. Hinnoittelukohtaan kuuluvat perinteistä sosiaalityötä tekevät, kuten sosiaalityöntekijät ja lastenvalvojat, mutta myös alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet sosionomit. Tähän hinnoittelukohtaan kuuluvat vaativat sosiaalityön, esimerkiksi asiakkaan tahdonvastaisen huollon ja lastensuojelun tehtävät sekä asiakkaan sosiaalisten ongelmien selvittäminen yms.

Uusi hinnoittelukohta "Sosiaalihuollon ammattitehtävät" kattaa erilaiset sosiaaliset tukitoimet kuten sosiaalisen tuen, ohjauksen, kuntoutuksen ja hoivan tehtävät. Hinnoittelukohtaan kuuluvat tehtävistä riippuen esim. sosionomit, sosiaalialan ohjaajat, perhetyöntekijät sekä lähihoitajat. Myös tässä hinnoittelukohtassa on kaksi eri koulutusvaatimusta, korkeakoulututkinto/alan aikaisempi opistoasteinen tutkinto tai ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto (esim. vanhustyön erikoisammattitutkinto tai päihdetyön ammattitutkinto).

Peruspalvelutehtävien esimerkkiluetteloon on lisätty koulunkäyntiavustajat, jotka ovat olleet jonkin aikaa palkkahinnoittelun ulkopuolinen ryhmä. Mikäli työnantaja on edellyttänyt tehtävään soveltuvaa ammatillista perustutkintoa tai koulunkäyntiavustajan ammattitutkintoa, palkkaus määräytyy perustutkinnon suorittaneiden hinnoittelukohtaan mukaan.

Saipio

9.12.2002

Palkkahinnoittelun tunnukset

Nykyinen hinnoittelutunnus		Hinnoittelutunnus 1.2.2003 lukien
01ATK010	Poistetaan hinnoittelusta	
01HAL011	Poistetaan hinnoittelusta	
01HAL012	Poistetaan hinnoittelusta	
01KUL000	Poistetaan hinnoittelusta	
01VAH010	Poistetaan hinnoittelusta	
04PSY010	Poistetaan hinnoittelusta	
04PSY020	Poistetaan hinnoittelusta	
04PUH010	Poistetaan hinnoittelusta	
04SOS010	Rakenneuudistus	04SOS020 tai 04SOS030
04SOS020	Rakenneuudistus	04SOS020 tai 04SOS030
04SOS030	Rakenneuudistus	04SOS020 tai 04SOS030
04SOS04B	Rakenneuudistus	04SOS04A tai 04SOS04B
04SOS06B	Rakenneuudistus	04SOS06A tai 04SOS050/ siirtymämääräys 04SOS06B
04VIR010	Rakenneuudistus	04SOS020/siirtymämääräys 04VIR010 tai 04SOS050
04VIR020	Rakenneuudistus	04SOS06A
05RUO03A	Rakenneuudistus	05RUO02B
05RUO03B	Rakenneuudistus	05RUO02C
06MAA061	Osa siirtyy	06MAA050
06MAA062	kuukausipalkkaisiin	

Lisäksi hinnoittelukohdista 04SOS030 ja 04SOS050 on poistettu toinen kalleusluokka.

Oheisissa palkkahinnoitteluliitteissä on suluissa mainittu rakenneuudistuksen seurauksena uuteen hinnoittelukohtaan siirtyneiden nykyinen hinnoittelutunnus. 1.3.2003 lukien on tarkoitus on ottaa käyttöön uuden hinnoittelukohdan mukainen tunnus. Tästä syystä uuteen sopimuskirjaan ei enää tulla ottamaan nyt sulkuihin merkittyjä hinnoittelutunnuksia.

Paikalliset järjestelyvaraerät

1.3.2003 lukien käytetään 0,6 %:n suuruinen paikallinen järjestelyvaraerä paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen. Järjestelyvaraerän käyttämisestä neuvotellaan pääsopijajärjestöjen edustajien kanssa pyrkien mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen. Jollei asiasta päästä yksimielisyyteen, työnantaja päättää järjestelyvaran käytöstä 1.3.2003 lukien siten, että erä käytetään peruspalkkojen tai vastaavien kuukausipalkkojen korotuksiin. Tarkoituksena on käyttää hyväksi vaativuustekijöitä palkkausepäkohtien selvittämisessä. Keskustasolla sovitut palkkahinnoittelun vähimmäisperuspalkkojen korotukset voivat aiheuttaa paikallistasolla

Saipio

9.12.2002

palkkaryhmän sisällä ”palkkausepäkohdan”, jonka korjaamiseen joudutaan käyttämään paikallista järjestelyvaraerää.

1.12.2003 on käytettävä 0,3 %:n suuruinen järjestelyvaraerä paikallisten epäkohtien korjaamiseen. Samana ajankohtana on käytettävä lisäksi 0,8 %:n suuruinen paikallinen järjestelyvaraerä, joka perustuu 13.11.2002 allekirjoitettuun kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämissuunnitelmaan vuosille 2003–2007. Näin ollen paikallisen erän suuruus on 1.12.2003 lukien yhteensä 1,1 %. Myös tämän järjestelyvaraerän käytöstä neuvotellaan pääsopijajärjestöjen kanssa pyrkien mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen. Jollei asiasta päästä yksimielisyyteen, työnantaja päättää järjestelyvaraerän käytöstä peruspalkkojen korotuksiin ja henkilökohtaisiin lisiin tai vastaaviin korotuksiin. Tällöin järjestelyvaraerää voidaan käyttää työnantajan päätöksellä henkilökohtaisiin lisiin. 1.3.2003 lukien käytettävää järjestelyvaraerää voidaan käyttää henkilökohtaisiin lisiin vain siinä tapauksessa, että asiasta on yksimielisyys pääsopijajärjestöjen kanssa.

Tehtäväkohtaisia palkkoja korotettaessa ensisijaisena perusteena on saamaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuuden arvioinnissa todettujen keskinäisten palkkausepäkohtien korjaaminen ja niiden esimerkiksi johtavassa asemassa olevien palkkojen korjaaminen, joissa korjaustarve on suurin ottaen huomioon ns. Kunpas-selvityksestä tehtävät johtopäätökset.

Työnantajan pitää huolehtia siitä, että työnantajan edustajana toimivien palkka on oikeassa suhteessa muun henkilöstön palkkaan.

Järjestelyvaran käyttämisestä neuvoteltaessa työnantajan tulee antaa luottamusmiehelle neuvottelussa tarvittavat palkka- ja kustannustiedot. Neuvottelun tuloksesta on vaadittaessa laadittava pöytäkirja, josta käy ilmi osapuolten näkemykset mahdollisine perusteluineen. Työnantajan pitää ilmoittaa neuvottelun osapuolille järjestelyvaran käyttöä koskevan päätöksen sisältö.

1.3.2003 toteutettava järjestelyvaraerä lasketaan kunnan/kuntayhtymän sellaisen kuukauden palkkasummasta, joka ei sisällä 1.3.2003 voimaan tulevia palkankorotuksia. Palkkasumman laskennassa käytetään ”normaalina” kuukautta, johon ei sisälly poikkeuksellisia palkkaeriä (esim. tulospalkkiot) tai lomautuksia. Palkkasumma voi olla myös ns. ”laskennallinen palkkasumma”, johon on lisätty esim. lomautusajan palkat. Sama koskee 1.12.2003 toteutettavaa järjestelyvaraerää paitsi, että palkkasummaan sisältyy 1.3.2003 voimaan tulleet palkankorotukset.

Kustannusvaikutusta laskettaessa otetaan huomioon KVTES:n piiriin kuuluvan henkilöstön kokonaispalkat mukaan luettuna perhepäivähoitajaliitteen 13 piiriin kuuluvat perhepäivähoitajat. Henkilöstöön luetaan tällöin mm. sijaiset (esim. vuorotteluvapaa- ja osa-aikalisäijaiset), maatalouslomittajat ja osa-aikaiset, mutta ei sivutoimisia, jollei paikallisesti haluta noudattaa jotain muuta vakiintunutta käytäntöä.

Saipio

9.12.2002

Mikäli järjestelyvaraa käytetään peruspalkkojen korottamiseen, voidaan erän suuruus laskea peruspalkkasummasta. Tällöin peruspalkkojen korotusten lisäksi on otettava lopullista kustannusvaikutusta laskettaessa huomioon mm. kokemuslisän ja työaikakorvausten korottuminen ja se, että kustannusvaikutus on 1.3.2003 yhteensä 0,6 % ja 1.12.2003 yhteensä 1,1 % em. kokonaispalkkasummasta.

2 PALKKAUSLUKU

Tehtäväkohtaista palkkaa koskevia soveltamisohjeita on täydennetty erityisesti siitä syystä, että palkkahinnoittelussa on siirrytty palkka-asteikoista vähimmäisperuspalkkaan. Se, että samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuudessa ei ole olennaisia eroja, ei merkitse sitä, että käytetään automaattisesti palkkaryhmän vähimmäisperuspalkkaa. Työnjako on voitu tehdä siten, että kaikille kyseiseen palkkaryhmään kuuluville on määrätty vaativampia ja vähemmän vaativia tehtäviä, kokonaisvaativuuden ollessa suunnilleen sama. Tällöin kaikkien peruspalkkojen pitäisi olla suunnilleen samalla tasolla, mutta taso voi ylittää selvästikin vähimmäisperuspalkan. Toisaalta samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuuksissa voi olla merkittäviäkin eroja, minkä seurauksena myös peruspalkassa voi olla merkittäviä suuruuseroja.

Peruspalkan tasoon vaikuttaa tehtävien vaativuuden lisäksi mm. paikkakunnan ja ao. ammattialan yleinen palkkataso sekä työnantajan noudattamat palkkapolitiiset periaatteet.

Ohjeessa on käsitelty yksityiskohtaisemmin koulutusvaatimuksen, lisätehtävien ja vastuun sekä esimiesaseman vaikutusta tehtävien vaativuuteen ja siten myös peruspalkkaan.

Soveltamisohjeessa on annettu ohjeita myös palkkahinnoittelun ulkopuolisten ryhmien peruspalkkojen määrittelystä. Palkkahinnoittelun ulkopuolisista voidaan tarvittaessa muodostaa omia ryhmiä tehtävien vaativuuden arviointia silmällä pitäen silloin, kun kyseessä on samankaltainen työ, esimerkiksi ns. toimialajohtajat ja toisaalta sairaaloiden fyysikot ja kemistit. Vaikka tällaisia vaativuusvertailuryhmiä ei muodostettaisikaan, työnantajan pitää huolehtia siitä, että palkkahinnoittelun ulkopuolisten palkat ovat oikeassa suhteessa niihin palkkahinnoittelun palkkaryhmiin kuuluvien peruspalkkojen kanssa, joita voidaan tehtävien luonteen vuoksi käyttää jonkinlaisena ns. viiteryhmänä.

Vaativuustekijöistä ja arviointitavoista on voimassa aikaisemmat ohjeet. Arviointitavasta päättää työnantaja.

Kielillisestä on poistettu euromäärä, jolloin työnantaja päättää lisän maksamisesta ja suuruudesta harkintansa mukaan.

Saipio

9.12.2002

3 PERHEPÄIVÄHOITAJAT (LIITE 13)

Yleiskorotus, tasa-arvoerä ja liittoerä on käytetty perhepäivähoitajien kohdalla seuraavasti:

Perhepäivähoitajan 28.2.2003 henkilökohtaista peruspalkkaa korotetaan 1.3.2003 lukien keskimäärin 4,16–3,2 %:lla siten kuin liitteen sopimusmääräyksestä tarkemmin ilmenee. Korotus muodostuu tulopoliittisen sopimuksen mukaisesta yleiskorotuksesta (2,76 %), jota on kasvatettu tasa-arvoerällä ja osalla (0,2 %) liittoerää. Palkkahinnoittelu 1.3.2003 alkaen ilmenee sopimuksesta ja sen korotusvaikutus noudattaa yleiskorotuksen linjaa. Ensi vuoden palkkahinnoittelua ei ole otettu sopimukseen. Perhepäivähoitajan palkkahinnoittelussa on ainoastaan hinnoittelun vähimmäisperuspalkka eli ylärajat on poistettu. 1.3.2004 henkilökohtaisten peruspalkkojen yleiskorotus on keskimäärin 2,5 %.

Ensimmäisen vuoden liittoerästä 0,6 % käytetään paikallisena järjestelyeränä. Paikallisia järjestelyeriä laskettaessa ja käytettäessä perhepäivähoitajat ovat mukana ja heidän palkkasummansa lasketaan mukaan palkkasummaan, josta KVTES:n paikallisen erän suuruus lasketaan.

Ilta- ja lauantaityökorvauksia on korotettu peruspalkkojen korotuksia vastaavasti ensimmäisenä ja toisena sopimusvuonna. Lisäksi osahoitoisen lapsen ja sijaislapsen korvauksia on korotettu kertaalleen 3,2 %:ia.

Ylityökorvausta on korotettu siten, että 16 ensimmäisen ylityötunnin jälkeen korvauksen suuruus on 80 % korottamattomasta tuntipalkasta, kuitenkin enintään 3,57 euroa.

Määrävuosilisään on tehty siirtymämääräys siten, että hoitajalle 1.3.2003 maksettava määrävuosilisa kuukaudessa määräytyy hänelle 1.3.2002–28.2.2003 maksettujen määrävuosilisien keskimääräisen yhteissumman perusteella lukuun ottamatta vuosilomia ja palkattomia aikoja.

Sopimuksen tekstijärjestystä on muutettu vastaamaan KVTES:n lukuja sekä myös liitteen pykälöinti on muuttunut luvuittain eteneväksi. Jokaisen luvun alkuun on otettu taulukko, mitä KVTES:n lukuja ja määräyksiä sovelletaan. Taulukoissa on todettu perhepäivähoitajia koskevat poikkeukset ja erityismääräykset, jotka todettu taulukoiden lopussa. Taulukon alkuun kyseisen luvun perhepäivähoitajia koskevia yleisiä soveltamisohjeita. Tekstiin on tehty myös stilistisiä muutoksia ja täsmennyksiä. Asiallisia muutoksia ei ole.

Perhepäivähoitajatyöryhmä jatkaa ensi vuoden toukokuun loppuun erityisesti työaika- ja palkkausmääräyksiä kehittämistä, uudistamista, yksinkertaistamista ja joustavoittamista. Mikäli tässä työssä onnistutaan, on

Saipio

9.12.2002

uudet määräykset tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2003 loppupuolella mm. kunta-alan palkkaohjelmaan varattujen erien avulla.

4 MAATALOUSLOMITTAJAT (LIITE 14)

Tuntipalkkaisten maatalouslomitajien palkkausmääräykset on poistettu liitteestä 6. Näin ollen tuntipalkkaisten lomittajien palkkaus määräytyy jatkossa samojen perusteiden mukaan kuin kuukausipalkkaisilla, jollei kysymyksessä ole ns. perheenjäsenlomittaja, jonka palkkamääräykset on liitteen 14 11 §:ssä.

Viikoittainen vapaa-aika määräytyy 1.2.2003 lukien KVTES:n työaikaluvun määräysten mukaisesti. Tämä muutos antaa työnantajalle hieman lisää joustavuutta.